

SEZONA 1920/21 - ŠTEVILKA 10

I'VA VPOTIČ

GLEDALIŠKI LIST

IZDAJA UPRAVA NA
RODNEGA GLEDALIŠČA
V LJUBLJANI - UREJA
OTON ŽUPANČIČ

CENA 3K

Spored za deseti teden

Drama

Poned., 15. nov.	— Pohujšanje v dolini šentflorjanski.	D
Torek, 16. nov.	— Ljubimkanje.	B
Sreda, 17. nov.	— Sen kresne noči v opernem gledališču ob dramskih cenah.	C
Četrtek, 18. nov.	— Zlata jesen.	Izven.
Petek, 19. nov.	— Figaro se ženi.	E
Sobota, 20. nov.	— Ljubimkanje.	A
Nedelja, 21. nov.	— Pohujšanje v dolini šentflorjanski.	Izven.
Poned., 22. nov.	— Figaro se ženi.	C

Opera

Poned., 15. nov.	— Zaprto.	
Torek, 16. nov.	— Dalibor.	E
Sreda, 17. nov.	— Sen kresne noči. Dramska predstava.	C
Četrtek, 18. nov.	— Dalibor.	B
Petek, 19. nov.	— Plesni večer Sent M' Ahesa.	Izven.
Sobota, 20. nov.	— Lepa Vida.	C
Nedelja, 21. nov.	— Dalibor.	Izven.
Poned., 22. nov.	— Zaprto.	

Vstopnice kupljene za predstavi „Zlata jesen“ in „Lepa Vida“ dne 11. novembra t. l., so veljavne za isti predstavi dne 18. novembra oziroma 20. novembra t. l.

Pohujšanje v dolini šentflorjanski

Farsa v treh dejanjih. Spisal: Ivan Cankar.

Režiser: g. O. ŠEST.

Krištof Kobar, imenovan Peter	g. Kralj.
Jacinta	ga Pregarčeva.
Župan	g. Pregarc.
Županja	ga Juvanova.
Dacar	g. Plut.
Dacarka	ga Vera Danilova.
Ekspeditorica	ga Rakarjeva.
Učitelj Šviligoj	g. Gabrščik.
Notar	g. Škerl.
Štacunar	g. Ločnik.
Štacunarka	ga Rovanova.
Cerkovnik	g. Rogoz.
Debeli človek	g. Matijevič.
Popotnik	g. Mičič.
Zlodej	g. Peček.

Godi se v dolini šentflorjanski ob današnjih časih.

LJUBIMKANJE

Igrokaz v treh dejanjih. Spisal Arthur Schnitzler.
Prevel Milan Skrbinšek.

Režiser: g. O. ŠEST.

Weiring, goslač v Josefstädtškem gledališču	g. Rogoz.
Kristina, njegova hčerka	gna Wintrova.
Schlagerjeva Mici, modistka	ga Juvanova.
Katarina Binderjeva, nogavičarka	gna Rakarjeva.
Lina, njena hčerka	gna Juvanova.
Fric Lobheimer } mlada gospoda {	g. Gaberščik.
Teodor Kaiser }	g. Šest.
Neki gospod	g. Danilo.

Kraj: Dunaj. Čas: sedanjost.

Sen kresne noči

Komedija v petih dejanjih. Spisal William Shakespeare,
prevel Oton Zupančič. Glasba F. Mendelssohna.

Dirigent: B. PERIČ.

Režiser: OSIP ŠEST.

Tezej, vojvoda atenski		g. Gaberščik.
Egej, Hermijin oče		g. Gregorin.
Lisander,) zaljubljena v Hermijo {)	g. Kralj.
Demetrij,)		g. Rakuša.
Filostrat, voditelj zabav pri Teziju . . .		g. Potokar.
Dunja, tesar		g. Strniša.
Klopčič, tkalec		g. Daneš.
Pisk, mehokrp		g. Rogoz.
Nosan, kotlar		g. Ločnik.
Trlica, krojač		g. Peček.
Smuk, mizar		g. Plut.
Hipolita, kraljica amazonska		gna Bergantova.
Hermije, zaljubljena v Lisandra		gna Gradišarjeva.
Helena, zaljubljena v Demetrija		ga Pregarčeva.
Oberon, vilinski kralj		gna Wintrova.
Titanija, vilinska kraljica		ga Šaričeva.
Spak		gna Vera Danilova.
Grašek)) palčki (gna Gorjupova.
Pajčevina)		gna Presetnikova.
Vešča)		gna Repovževa.
Gorčica)		Juvanova ml.

Drugi palčki iz spremstva kraljevega in kraljičinega. Tezejevo in Hipolitino spremstvo. — Godi se v Atenah in v gozdu blizu njih.

Zlata jesen

(Papa).

Komedija v treh dejanjih, spisala Flers in Caillavet.

Režiser: B. PŪTJATA.

Le Comte de Larzac	g. Putjata.
Jean Bernard	g. Čengeri.
Abbé Jocassee	g. Kuratov.
Charmeuil	g. Nikolajev.
Aubrin	g. Volkov.
Pierre	* * *
Le Père Bigorre	g. Manjecki.
Georgina Coursan	ga. Marševa.
Colette Toury-Melcourt	ga. Nikolajeva.
Jeanne Aubrin	ga. Manjecka.
Lucy	ga. Volkova.
Jeannine	ga. Čengerijeva.

Grof Gaston de Larzac, tipičen pariški aristokrat, ki je posvetil svoje življenje deloma diplomatski karijeri, v prvi vrsti pa „ljubim ženskam“. Edino resno ljubavno razmerje je imel v svojih mladih letih, in to z znamenito igralko, ki se pa iz principa ni hotela z njim poročiti. Z njo je imel sina Jeana Bernarda. Sin ima sedaj nekaj nad dvajset let. Grof mu je kupil majhno, a lepo posestvo, ter ga izročil po materini smrti v vzgojo mestnemu abbéju, ki je živel z njim ves čas na kmetih. Naslednik tega vzgojitelja, Abbé Jocassee, preprost selski duhovnik, skromen, plah mož, a s trdnim prepričanjem.

Aubrin — star kmet, Jeanov oskrbnik in njegov prijatelj.

Jeanna, Aubrinova hči, natihem zaljubljena v Jeana.

Georgina Coursan — hči nekdanj zelo bogatega višjega pustolovca, ki je pred smrtjo čisto propadel. Zdaj je primorana njegova rodbina, vdova in hči, živeti v preskromnih razmerah na zelo majhnem posestvecu v Jeanovi soseščini. Georgina revščino stoično prenaša, čeprav jo včasih spomini na minulo razkošje in široko življenje močno vznemirjajo.

Charles Charmeuil, drug in znanec grofa Larzaca, s katerim ga veže preko tridesetletno prijateljstvo. Neločljiv tovariš

grofu, breznačajnej, ki se vedno in povsod pokori svojemu despot-skemu drugu.

Jeannina, Lucy, zadnji ljubici Larzacovi.

Colletta Toouy-Melcourt, žena bogatega pariškega meščana.

Vervier, Larzacov notar.

I. Aubrain se pritožuje Jeanu zaradi svoje hčere, ki vse snubce dosledno zavrača, in prosi Jeana, naj nanjo vpliva. Jean jo pre-govarja, ker ne sluti, da ga ona ljubi; toda vse zaman. Ona odločno sklene, da se noče močiti, temveč da hoče kam daleč odpotovati. Pripelje se Georgina v skrbeh zaradi gospodarstva in s prošnjo, da bi ji Jean pomagal, ker ima neprilike s prezidavanjem svojih po-slopij. Georgina in Jean se pogovarjata popolnoma neprisiljeno pri-jateljsko. V tem pride Jeanna, njen ljubosumni nastop je obema ne-razumljiv. V to mirno hišo padeta kakor z neba grof de Larzac in Charmeuil. Prvi je nemiren, drugi truden od vožnje v avtomobilu iz Pariza in godrnja. Grof prosi Aubrina, naj pokliče abbéja Jo-cassa, ter spravi svojega tovariša iz sobe. Abbé vstopi zelo v za-dregi pred takim velikim gospodom; grof mu razodene, da je Jean njegov sin, da je bila Jeanova mati grofovo edino resno razmerje, da je že davno umrla, zdaj pa da se je zatrdno namenil, končati svoje lahkomišelnostno življenje, vzeti Jeana k sebi v Partz in mu biti vzoren oče. Grof, lahkoživec, a dobra duša, je abbéju zelo simpa-tičen. Hitro sta tako intimna, da mu grof zaupa, zakaj se je prav-zaprav odločil svoje življenje temeljito spremeniti: ker je začutil, da se mu bliža starost. Poskusil se je pred kratkim približati neki dami, ki se je pa iz njegovih sivih las zlobno norčevala. Abbé sve-tuje grofu, naj se odpelje, ne da bi Jeana videl, kajti, kdo ve, kako bo Jean sprejel očeta, ki ga je do polnoletnosti zanemarjal. Abbé ob-ljubi, da bo on Jeana pripravil in pogovoril ter ga čez tri dni poslal k očetu. Grof pristane na to in se odpelje. Jean se vrne z lova in najde doma Georgino. Novico, da se je pojavil njegov oče, sprejme popolnoma mirno ter pove Georgini, kako se bo njegova usoda za-sukala. Zdaj, ko se jima je ločiti, se zavesta, kaj čutita v bistvu drug za drugega. Jean jo zasnubi. Nato določita, da bo Georgina premislila na samem, ter mu sporočila v Pariz ob kratkem: da ali ne.

II. Grof se pripravlja za sprejem svojega sina ter končuje svoja zadnja razmerja do žensk. Charmeuil mu izroči zadnja ljubavna pisma, ki mu še niso bila vrnjena. Larzac jih vrže v ogenj. Hiša je čista. Larzac navdušen sanja o bodočem skupnem življenju s sinom. Charmeuil gleda njegovo navdušenje s skepsa. Sina, ki je zrasel na kmetih, skleneta nanovo vzgojiti, zato pa je treba pred vsem ženske pomoči. Pismeno povabita k sebi gospo Toury-Melcourt s pretvezo, da hoče grof prodati svojo vilo v Trouvilleu. Kar se prikaže Jean. V nenavadni okolici in v novem položaju se čuti v

zadregi. Odkonca je nerodno očetu in sinu; polagoma pa se led otaja, Larzac si ginjen slika Jeanovo srečno in neodvisno bodočnost. Notar pride in svečano čita akt o Jeanovem posmovljenju, kar sprejme Jean precej ravnodušno. Grof pa začuti v sebi očetovske pravice, se ne meni za Jeanove ugovore in mu narekuje pravila, po katerih se mu je ravnati kot vicomtu. Ta razgovor prekine prihod gospe Toury-Melcourtove. Ona je grofu zelo všeč, Jean pa, nikaar da bi ji dvoril, se izgubi; grof po stari navadi prevzame dvorjenje sam. Jean dobi od Georgine odgovor: da, in pove očetu, da se hoče oženiti. Oče je zoper to, ker hoče sinu življenje čisto drugače urediti. Jean je trmast, in ko mu oče ženitev odločno prepove, odvrne, da grofa ne prizna za svojega očeta, in se vrne na kmete. Larzac sklene pisati Georgini, ki je ne pozna, grozilno pismo, v katerem ji očita, da je bil njen oče ničvreden pustolovec, in ji prepove, poročiti se z njegovim sinom. Komaj je pismo končano, javi sluga Georgino. Grof se pripravlja, da bi jo oštel in ji izročil pismo. Toda Georgina je ljubko dekle, in vselej, kadar ji hoče grof izročiti pismo, ga Georgina razoroži s svojo prostodušnostjo in iskrenostjo. Pripoveduje mu o svoji sedanji revščini in kako sanjari o svojem prejšnjem lepem življenju. Grof je ginjen. Nadalje mu pripoveduje, kako jo je hotel zapeljati bogat sosed stavec, in kako se ga je rešila samo s tem, da se je o pravem času zasmejala njegovi klaverni, starikavi postavi. Grof ji rad verjame, ker je že sam nekaj takega doživel. Georgina se razburja, da raznašajo nasprotniki njenega očeta kot nepoštenjaka in se celo razjoče ob misli na to žalitev. Nje solze grofa čisto premorejo, da jo tolaži, ji zatrjuje, da je bil njen oče največji poštenjak na svetu ter svoje grozilno pismo raztrga. Vstopivšemu Charmeuilu predstavi grof Georgino kot nevesto svojega sina.

III. Larzac se je naselil v vasi, kjer živi Jean. Opaja ga mladost in lepota Georginina, izbira ji toalete, prireja izlete in jo obkrožuje z vsem, kar je imela pri svojem očetu. Brez ozira na njegova leta Georgini grof ugaja. Jean to opazi, uvidi, da ne bo srečen z Georgino in svetuje očetu, naj se on oženi z Georgino. Oče noče tega slišati, Jean pa ga zelo lahko pregovori, ko mu dokaže, da je popolnoma vse eno, kdo drugemu prinese žrtev: ali oče otroku ali otrok očetu. Grof si ne upa zasnubiti Georgine, boječ se onega dogodka, ko se je ženska rogala njegovim sivim lasem. Sin sam uvideva, da Georgina spada bolj k očetu ter se ji odreče, ona pa vsa srečna privoli, da vzame Larzaca. Jean pa zaprosi za Aubrinovo hčerko Jeannino, ki ga že davno na skrivaj ljubi.

Figaro se ženi

Komedija v petih dejanjih. Spisal Beaumarchais, prevel Boris Putjata.

Režiser: M. MURATOV.

Grof Almaviva	g. Nikolajev.
Grofica Rozina, njegova žena	ga Nikolajeva.
Figaro, njegov sluga	g. Putjata.
Suzana, grofičina sobarica	ga Marševa.
Cherubino, paž grofice Rozine	gna Vera Danilova.
Basilio, učitelj muzike pri grofu	g. Manjecki.
Bartholo, zdravnik	g. Strniša.
Marcelina	ga Volkova.
Antonio, vrtnar, Suzanin stric	g. Čengeri.
Fanchetta, njegova hči	ga. Čengerijeva.
Don Gusman Brid'oison, sodnik	g. Kuratov.
Doublemain, njegov tajnik	g. Volkov.
Pastir	g. Potokar.
Prva kmetica	gna Maškova.
Druga kmetica	gna Rovanova.

Pristav, sodniki, kmetje, kmetice, muzikanti, plesalci. Godi se na gradu Aguas Frescas blizu Sevilje.

Grof Almaviva, vseoblastni gospodar Sevilje in seviljske province, živi v svojem gradu s prelepo ženo Rozino, ki jo je pred davnim časom odvezel s pomočjo svojega sluge Figara doktorju Bartholu. Figaro, bivši seviljski brivec je premeten, pameten, z vsemi mazili namazan človek kosmate vesti.

Figaro bi se rad oženil s prekrasno deklico Suzano. Suzana ugaja tudi grofu Almavivi. Grof je pripravljen privoliti v Figarovo ženitev, toda kot vladar se hoče okoristiti s pravom prve noči. Dasiravno je svoji ženi že obljubil, da bo to postavo razveljavil, tega doslej še ni izvršil. Grof Almaviva je vsemogočen in Figaro si mora izmisliti intrigo, da prepreči izvršitev grofove namere.

Figaro ima smolo. Pri Marcelini, ženski, ki je mnogo starejša od njega, si je bil izposodil nekoč 2000 piastov ter je podpisal pogodbo, da jo vzame za ženo.

V tem položaju se nahajajo glavni junaki ob začetku komedije.

Dejanje se vrši v 18. veku, vseh pet aktov na en dan, prvi trije zjutraj, zadnja dva pa zvečer.

Prvo dejanje. Soba v gradu Almavive, oddana bodočemu zakonskemu paru Figaru in Suzani. En sam velik stol je vse pohištvo te sobe.

Figaro izve od svoje neveste o grofovi nameri, izrabiti vladarsko pravico prve noči in snuje načrt, kako bi prevaril grofa, ne da bi pri tem kaj izgubil. Marcelina je slišala o nameravani Figarovi ženitvi, prihiti s svojim advokatom doktorjem Bartholom v grad, pokaže pogodbo, po kateri se mora Figaro z njo poročiti in zahteva njeno izpolnitev. Bartholo bi se rad maščeval nad Figarom (Figaro je namreč pomagal grofu Almavivi odvzeti Bartholu Rozino) in zategadelj zelo rad pomaga Marcelini, tem rajši, ker bi se je na ta način lahko iznebil. Pred 30 leti je imel z njo sina, ki so ga potem ukradli cigani.

Suzana in Marcelina se v gradu srečata. Rivalinji pravita druga drugi take prijaznosti, da Marcelina užaljena zapusti grad.

Sledi prizor Suzane s Kerubinom, pažem grofinje Rozine. Paž je zelo nesrečen. Sinoči ga je zalotil grof, ko je dvoril vrtnarjevi hčerki Fanšeti, ki je pa tudi grofu všeč. Grof ga je spodil domov. Baš toži o Suzani, ko vstopi Almaviva.

Kerubino se skriva za edini stol.

Grof pregovarja Suzano, naj pride na sestanek v park, toda v tem hipu vstopi dvorni organist in muzikant Bazil. Tudi grof se skriva za edini stol, paž pa zleze v stol. Bazil ne ve, da je grof prisoten in pripoveduje Suzani o spletkah, ki spravljajo ime grofinje Rozine v dotiko s pažem. Zdaj zdaj bi zabeznela nevihta — toda v tem hipu vstopi grofinja Rozina z dvornim spremstvom in Figarom. Vsi so prišli po Figarovem načrtu, da bi s pomočjo grofinje izsili od grofa opustitev prava prve noči. Grof se nahaja v položaju brez izhoda in se mora proti volji udati. Vsi so radostni in prosijo grofa, naj obenem odpusti Kerubinu. Grof se sicer srdi nanj, toda paž je skrit v stolu preveč slišati in grof mora kapitulirati. Ker se ga hoče na vsak način iznebiti, ga imenuje za oficirja v polku, nahajajočem se daleč nekje v Kataloniji.

Drugo dejanje. Budoar grofinje Almavive.

Suzana pripoveduje grofinji, da jo hoče grof zapeljati in o paževi ljubezni do grofinje. Grofinja je ogorčena nad ponašanjem svojega soproga, paževa ljubezen jo pa gane, ji laska ter jo nekoliko vznemirja.

Pojavi se Figaro, ki predlaga, naj sklenejo grofinja, Suzana in on zvezo. Naloga te zveze je, ohraniti grofinji moža in preprečiti njegovo nezvestobo, Figara in Suzano pa obvarovati pred njegovimi nakanami. V to svrhu je Figaro že poslal grofu anonimno pismo. V njem mu naznanja, da se nekdo izmed občudovalcev njegove žene namerava tajno sestati z njo. Grofinja ne odobrava tega postopanja, toda opasnost jo prisili, da Figaru zaupa.

Figaro razvija svoj načrt dalje: Suzana mora pristati na sestanek z grofom v parku. Grofinja in Suzana naj preoblečeta Kerubina v žensko. Zvečer pojde preoblečeni Kerubin mesto Suzane v park in grofinja bo pri tem zasačila grofa.

Kerubino vstopi in začno ga pripravljati. Tu se nenadoma vrne grof z lova, Kerubino se skriva v sosedno sobo ter se zapre. Grof, vznemirjen vsled anonimnega pisma, sliši v sosedni sobi šum, najde pa zaprta vrata. Odloči se siloma vdreti v sobo. Odide po orodje, a vzame sabo grofinjo. Suzana izpusti iz zasede Kerubina, ki skoči iz drugega nadstropja na vrt, da se reši.

Suzana se skriva na njegovo mesto. Grof in grofinja se vrmeta in grofinja prizna, da je v sobi — Kerubino. Ljubosumni grof hoče ubiti paža, toda iz sobe stopi — Suzana.

Grof je poražen in prosi grofinjo odpuščanja za sumničenje.

Grofica se zagovori in izda, da je Figaro pisec anonimnega pisma.

Ko Figaro izve, kaj se godi v grofičinem budoarju, pride na pomoč. Grof ga zaslišuje, a on se s pomočjo svojih zaveznic zelo spretno zagovarja.

Zadeva bi bila že urejena, tu vstopi stari pijanec, vrtnar Antonio, s pritožbo, da je nekdo skočil z okna ter mu pokvaril gredo cvetlic.

Grof zopet sumniči Kerubina, a Figaro vzame krivdo nase in grof mora verovati.

Figarova svatba je sedaj gotova stvar. Ta hip vstopi Marcelina in zahteva, da jo Figaro vzame, kot je po pogodbi dolžan. Grof zapove sklicati sodni dvor.

Tretje dejanje. Za sodno obravnavo pripravljena dvorana v gradu. Grof skuša izvedeti od Figara, če mu je Suzana kaj izdala od njegovih načrtov. Figara ni mogoče vloviti in norec ostane — Almagiva.

Suzana dela vse po Figarovem načrtu, je pripravljena, sniti se z grofom v parku, a zahteva obenem svojo doto, da bi plačala Marcelini ženinov dolg.

Na odru vidimo duhovito karikaturo sodnije in sodstva z vso njihovo malenkostnostjo. Bistvo procesa leži v tem, da pokriva najbolj važno mesto pogodbe črnilni madež, tako, da ni mogoče razložiti, je-li obvezan Figaro plačati in ženiti se, ali plačati ali ženiti se. Grof se izvije iz težkega položaja in zlorabi ves sodni dvor za to, da bi dosegel svoj smoter. Ker ve, da Figaro nima niti vinarja, zapove, naj takoj plača svoj dolg Marcelini, ali pa naj se takoj oženi z njo.

Po tetoviranem znaku na Figarovi roki spozna Marcelina v njem svojega sina.

Poslednje zapreke za Figarovo ženitev s Suzano so odstranjene. Suzana in Marcelina prigovarjata Bartholu naj se oženi z materjo svojega otroka.

Četrto dejanje. Ceremonijalna dvorana v gradu, v njej dva prestola.

Ker so premagane vse težkoče glede ženitve s Figarom, Suzana ne mara več iti na sestanek z grofom. Grofinji pa je mnogo na tem, da bi zasačila grofa pri nezvestobi in napravj brez Figarove vednosti nov načrt: Preobleči se hoče v Suzanino poročno obleko, iti na sestanek in tam presenetiti moža. V to svrlo narekuje Suzani pismo za grofa, kjer mu naznači natančno mesto sestanka — „pod velikimi kostanji“. Pismo zapre z iglo, ki naj jo pošlje grof Suzani nazaj — v znamenje, da bo prišel.

Sledi poročna ceremonija Figara s Suzano in Bartola z Marcelino.

Med ceremonijo izroči Suzana grofu listek. Figaro vidi, da čita grof pismo in da je spravil iglo, toda čegavo je to pismo, ne ve.

Ceremonija je končana. Grof je zadovoljen s prejetim pismom in ukaže pripraviti obe poročni pogodbi. Vsi se razidejo.

Figaro presenetiti Fanšeto, ki nekoga išče. V svoji naivnosti mu Fanšeta prizna, da ji je ukazal grof, izročiti iglo Suzani ter ji po-

vedati, da je to znamenje „velikih kostanjev“. Figaru je vse jasno: Suzana ga vara. Ostane sam in izlije svoje razočaranje v veliki, znameniti

Monolog.

O ženščini, ženščini, ženščini, lživija, kovarnija sozdanja...

Nad Suzano je razočaran, toda tako lahko je ne odstopi. Navajen je doseči vse s trudom in talentom, medtem ko se je trudil grof le enkrat v svojem življenju — takrat, ko se je rodil. On, Figaro, mora zmagati. Spominja se svojega življenja in goreče protestira proti človeški nepravici, ki je njega, mladeniča z najlepšimi stremljenji, nasilno preobrnila v lopova. Nezadovoljen s svojim poklicem kot seviljski brivec je študiral medicino, toda brez protekcije je postal lahko samo živinozdravnik. Potem je poskusil srečo pri gledališču. V prvi komediji, ki jo je bil napisal, je kritiziral Mohameda. Za to novotarijo so ga vtaknili v ječo, češ, da žali s tem prijateljske mohamedanske vladarje. Ko je bil spet svoboden, se je začel baviti s publicistiko. Toda v Španiji je bila tiskovna svoboda taka, da je mogel pisati v svojem časopisu le o vremenu. Nato je vstopil v tajno igralnico, kjer je postal bankir. Začeli so ga spoštovati. Ljudje njegove okolice pa so izrabili nezakonitost njegovega poklica ter mu pobrali vse dohodke. Že se je mislil usmrtiti. Ali njegova dobra vila mu je vdahnila misel, naj se odpove dimu slave in odvrže sram, to pretežno breme za preprostega človeka. Postal je zopet veseli seviljski brivec. Suzanina nezvestoba mu jemlje nanovo vero v ljudi. Duh borbe pa je v njem silen. Vztrajati hoče do konca.

Peto dejanje. „Pod velikimi kostanji“. Marcelina pripelje preoblečeno grofinjo in Suzano. Opozarja, da tava Figaro nekje tod okrog. Marcelina gre v lopo, da bi sledila poteku dogodkov. Suzana se skriva za kostanj, grofinja ostane v Suzanini poročni obleki sama. Pride Kerubino, ki ima na istem mestu dogovorjen sestanek s Fanšeto. Misleč, da je grofinja Suzana, ji začne dvoriti. Grof najde paža, mu hoče dati klofuto, toda paž se skloni in klofuto dobi prisluškujoči Figaro. Prepričan, da ima pred seboj Suzano, jo hoče odpeljati v lopo. Figaro svojega ljubosumja ne more več prenašati in stopi iz skrivališča. Grofinja zbeži v lopo, grof pa v park. Figaro v temi tega ne vidi in je prepričan, da sta v lopi Suzana in grof. Že hoče klicati na pomoč, toda Suzana, preoblečena v grofinjo, hoče zasačiti Figara prav tako, kakor grofinja svojega soproga. Premeten Figaro takoj spozna Suzano, a jo vleče, pretvarjajoč se, da jo smatra za grofinjo. Grof se vrne. Suzano smatra za grofinjo. Figara pa za onega neznanca, o katerem je bilo pisano v anonimnem pismu drugega dejanja. Besen je in kliče ljudi. Pri svetlobi luči svetilk se razkrije vsa intriga. Ljubosumni grof prosi ženo odpuščanja, Suzana in Figaro pa sta končno srečna.

DALIBOR

Opera v 3 dejanjih. Besedilo po I. Wenzig-u prevel
F. Finžgar, vglasbil B. Smetana.

Dirigent: F. RUKAVINA.

Režiser F. BUČAR.

Vladislav, kralj češki, bariton	g. Romanovski.
Dalibor, vitez, tenor	g. Drvota.
Milada, grofica, sopran	gna Richterjeva.
Jitka, sirota, sopran	gna Thalerjeva.
Vitek, oproda Daliborov, tenor	g. Šindler.
Beneš, jetničar, bas	g. Pisarevič.
Budivoj, poveljnik kraljeve straže, bariton .	g. Zorman.
Prvi sodnik, bariton	g. Perko.
Sodniki	gospodje Povše, Vovko, Ribič, Pip.
Zdenko, prikazen	gna Bežkova.

Kraljevo spremstvo, ljudstvo, vojaki, paži. Godi se v 15. stoletju
na gradu Hradšinu v Pragi. Prva vprizoritev l. 1838 v Pragi.

I. Na dvorišču gradu Hradšina v Pragi pričakuje ljudstvo kralja, ki naj sodi Dalibora zaradi umora. Milada, sestra umorjenega grofa obtožuje Dalibora. Pred sodišče poklicani Dalibor se zagovarja rekoč, da je le maščeval svojega prijatelja Zdenka. Sodniki obsodijo Dalibora v dosmrtno ječo. Milada, prepričana o plemenitosti Dalibora, začuti vzbujajočo se ljubezen ter prosi zaman pomiloščenja zanj. Daliborova varovanka Jitka sklene osvoboditi Dalibora s pomočjo Milade.

II. Jitka pričaka svojega ženina Vitka ter mu razodene načrt za osvobojenje Dalibora. Vitek navdušeno pritrди, pove vse prihajajočim vojščakom, ki takoj obljubijo bojevati se za ljubljenega Dalibora.

Premena. Milada, v moškega preoblečena, vstopi v službo pri jetničarju Benešu, da bi bila rešila Dalibora. Beneš pošlje Milado k Daliboru z naprošenimi goslimi. Milada se koj poda v ječo k Daliboru.

Premena. Spečemu Daliboru se v sanjah prikaže Zdenko. Milada pride in pové strmečemu Daliboru, da ga hoče osvoboditi, ker ga ljubi.

III. Daliboru se ni posrečilo pobegniti. Na preutog kralja obsodijo Dalibora na smrt.

Premena. Milada čaka z vojščaki pred ječo na Daliborovo znamenje za naskok. Namestu znamenja se začuje mrtvaški zvon. Dalibora vedejo na morišče. Zaman naskočijo vojščaki grad. Dalibor privede smrtno ranjeno Milado in ko zagleda zmagonosne sovražnike, se sami usmrti.

Plesni koncert

Pleše orijentalška (staroegiptovska) plesalka Sent M'Ahesa.

Bojni ples (indijska melodija)	}	. . . Friedenthal.
Egiptovski nabožni ples		
Yaravi iz zbirke „Glasovi narodov“		
Boginja lune		Capellen.
Ples iz „Belsazarove gostije“		Sibelius.

Siameško božanstvo	} Bartels.
Arabeske		
Maskeradni ples		
Beduinski ples		Mändler.

17.

LEPĀ VIDĀ

Opera v štirih dejanjih. Besedilo po Josipu Jurčiču
vglasbil Risto Savin.

Dirigent: I. BREZOVSEK.

Režiser: F. BUČAR.

Anton, kmet in krčmar blizu Sušaka (bariton) g. Levar.

Vida, njegova žena, poprej šivilja na Reki

(sopran) gna Zikova.

Neža, gospodinja pri Antonu (alt) gna Šterkova.

Grego, njen oče (bas) g. Pisarevič.

Alberto, mlad Benečan (tenor) g. Kovač.

Pietro, njegov prijatelj (bas) g. Zathey.

Ninetta, služkinja pri Albertu (sopran) ga Truhovičeva.

Giovanni, sluga pri Albertu (bas) g. Zorman.

Lola, plesalka (sopran) gna Chladkova.

Gost (tenor) g. Simončič.

Prva deklica (sopran) gna Vrhunčeva.

Druga deklica (sopran) gna Šuštarjeva.

Gostje, maske, romarji. — Godi se v začetku devetnajstega stoletja blizu Sušaka, v Benetkah in na Trsatu. — Plese priredil baletni mojster Pohan. — Nove dekoracije je po načrtu akad. slikarja Klemenčiča naslikal gospod Skružný. — Prva vprizoritev leta 1910. v Ljubljani.

I. Vida uide ponoči z Benečanom Albertom.

II. Biva že leto dni pri Albertu, ki pa ljubi plesalko Lolo. Albertov prijatelj Pietro si zaman skuša pridobiti Vidino ljubezen. Dasli se je uveril o nje zvestobi, jo Alberto vendar pahne od sebe.

III. Vido je prignalo hrepenenje po otroku domov. Mož Anton jo z veseljem pozdravi in hoče ž njo srečno živeti; a Vida ga ne more ljubiti.

IV. Na Trsatu, kamor sta prišla poleg Vide in njenega moža tudi Alberto in Pietro, izve Anton za preteklost svoje žene. Ko mu ta vse prizna, plane Anton na Alberta in ga zadavi; on sam se zgrudi mrtev: zadela ga je kap. Vida zblazni.

„Slovensko narodno gledališče“ v Mariboru.

Slovensko gledališče v Mariboru, ki je pričelo lansko leto svoje delovanje, je končno vendarle tudi letos otvorilo duri umetnosti in zabave željnim maožicam, ki so tekom prošlih počitnic s skrbjo zasledovale razvitek krize, ki je grozila zadati temu važnemu kulturnemu torišču na naši severni meji smrtni udarec.

Lanska sezona se je končala z velikim materijelnim deficitom, ne po krivdi prvega ravnatelja mariborskega slovenskega gledališča, gospoda Hinka Nučiča, temveč različnih drugih faktorjev, ki so pa končno svoj greh popravili, kajti letos sloni mariborsko gledališče na solidnem temelju.

Letošnja sezona kaže napram lanski že v tem napredek, da je ansambl mnogoštevilnejši. Gospod ravnatelj Nučič, ki je lansko leto pričel sezono v najtežavnejših razmerah, tako, da je bil vesel, da je sploh bilo mogoče začeti z igranjem, si je zamislil letošnje delovanje mariborskega gledališča mnogo bolj velikopotezno in je pritegnil v svoj ansambl štiri bivše člane tržaškega gledališča, gni Mezgečevo in Vovkovo ter gg. Mikuliča in Šimenca. Za režijo muzikalnih del je angažiral gospoda Josipa Povheta, bivšega režiserja na ljubljanskem gledališču, v upravo pa je pritegnil kot dramaturga in režiserja g. Milana Skrbinška.

Repertoar mariborskega gledališča, kakor je bil objavljen na otvoritvenem plakatu letošnje sezone, je, dasi diktiran v mnogem po materijalu, ki je pač bil na razpolago, vendarle razmeroma lep in dostojen. Seveda pa faktični repertoar letošnjih predstav še mnogokrat kalijo vprizoritve del, ki so zašle po sili arhivske suše lansko leto na mariborski oder. Izmed že letos vprizorjenih novitet nam edino „Brat Martin“ ni po godu, sicer pa so prišla na oder le dobra dela. Cankarjevi Hlapci, s katerimi se je sezona otvorila, Anzengruberjev Samski dvor, Hebblova Marija Magdalena, Schönherrjeva Zemlja, Shakespeareov Sen kresne noči in nedvomno kot višek letošnje sezone v režiji g. Skrbinška Strindbergovi drami Smrtni ples in Vampir, ki tvorita celoto zase, in se vprizorita prvič te dni ob dveh zaporednih večerih!

Izmed letošnjih novitet so se vprizorili do zdaj Hlapci petkrat, Samski dvor štirikrat, Marija Magdalena trikrat,

pa Na dnu enkrat, Kralj na Betajnovi trikrat (enkrat v Ptuju), Smrt majke Jugovića dvakrat.

Mariborsko gledališče je pričelo že z rednimi gostovanji v Ptuju in prične ž njimi tudi v Celju, kakor hitro dobi to že obljubljeni državni podporo.

Prvo muzikalno delo, ki ga je mariborsko gledališče letos vprizorilo, je bila opereta „Ples v operi“, ki je vzlic temu, da ni na razpolago izrazitega operetnega ansambla, pod režijo gospoda Povheta vendarle čisto dobro vspela. Pripravljajo se Parmove Amaconke, ki jih bo skladatelj sam dirigiral.

Ustanovila se je tudi dramatična šola pod vodstvom gospoda M. Skrbinška. Po končno premaganih težkočah se je pričel že redni pouk. Glavni predmet — igranje (oderski jezik, pantomimo, recitacijo, deklamacijo in predstavljanje) podučuje g. Skrbinšek, dramaturgijo je podučeval do zadnjega g. Bratina, ki je pa radi obolelosti moral zadnji čas prenehati s predavanji, srbohrvaščino podučuje g. major Mecger, profesor na vojaški realki, ples pa baletni mojster g. Pečnik. Dramatična šola, ki jo obiskuje okrog 12 gojencev, pripravlja prvo javno produkcijo, ki bo obsegala recitacijo, deklamacijo in pantomimo. Tej produkciji bosta sledili še dve, ki bosta stopnjevale kazali sistematični poduk in razvitek gojencev, med katerimi je nekaj izrazitih talentov.

Uprava gledališča izdaja tudi gledališki list „Zrnje“ ki je izšel dozdej v štirih številkah, katerih zadnja je priobčila dve pesnitvi Dementija, poročilo dr. I. Laha o „Prvi redni sezoni mariborskega gledališča“, M. Skrbinška esej o Strindbergovem „Smrtnem plesu“, del Keleminovega uvoda k Župančičevemu prevodu „Sna kresne noči“, kratek životopis R. F. I. Heubergerja, komponista operete „Ples v operi“, poročilo o prvem gostovanju v Ptuju, ter repertoar bodočega tedna.

Drama pripravlja v Nučičevi režiji izvirno noviteto dr. Ivana Laha „Noč na Hmeljniku“ in Ibsenovo Heddo Gabler, v Skrbinškovi režiji pa Cankarjevo farso „Pohujšanje v dolini šentflorjanski“.

Predstav je bilo do zdaj 44.

Milan Skrbinšek.

Ponatisk dovoljen
le z označbo vira.

Gledališki list izhaja vsak ponedeljek in prinaša poročila o repertoarju Narodnega gledališča v Ljubljani, vesti o gledališki umetnosti pri nas in drugod, kratke članke o važnejših dramskih in opernih delih in njih avtorjih. Sodelujejo: Fran Albrecht, Anton Funtek, Pavel Golia, Fran Govekar, Matej Hubad, Friderik Juvančič, Pavel Kozina, Alojzij Kraigher, Ivan Lah, Anton Lajovic, Ivan Prijatelj, Ivan Vavpotič, Josip Vidmar, Oton Župančič in dr.

